

VOOR HET EERST IN RAVELS

Van vrijdag 12 tot en met zondag 14 februari vinden de Agridagen plaats op een nieuwe locatie in Ravel. De vakbeurs focust op de veehouderij, met daarnaast voor het eerst mechanisatie op erfniveau. – *Jan Van Bavel*

De organisator van de beurs, koos voor Weelde Depot, een voormalig militair domein van 48 ha, als opvolger van de vorige locatie in Geel. Het doelpubliek van de tweejaarlijkse beurs bestaat uit landbouwers, toeleveranciers, afnemers, 'vrienden van het platteland' en andere geïnteresseerden. Van de 17 beschikbare hallen worden er 4 daadwerkelijk gebruikt: in hallen 1 en 2 ligt de nadruk op mechanisatie en diensten, in hallen 4 en 5 op de intensieve veeteelt. Prijskampen en seminars (zie kader) worden geïntegreerd in de beurs.

Agriflanders in het klein

De beursoppervlakte verdubbelde tot circa 20.000 m², waarmee de Agridagen groter zijn dan ooit. De focus blijft gericht op de veehouderijsectoren (pluimvee, varkens en rundvee), met daarnaast voor het eerst ook aandacht voor mechanisatie op erfniveau. Volgens beursvoorzitter Georges Van Keerberghen is het de bedoeling om de Agridagen op termijn uit te bouwen tot een 'Agriflanders in het

klein' in de Kempen en omstreken, met een duidelijke link naar Zuid-Nederland. De keuze voor Ravel als nieuwe locatie gebeurde niet zomaar. "Het domein ligt in een echte landbouwgemeente en in het hart van een landbouwregio, die doorloopt in de richting van de Zuid-Nederlandse steden Breda en Tilburg", motiveerde event manager van de Agridagen Gunther De Mey (zie foto boven). "De nieuwe locatie en aanpak zorgen voor een boost, met een ruimer gamma aan producten en diensten en ruime belangstelling vanuit de mechanisatiesector. Daarnaast kunnen we ook een breder randprogramma aanbieden, met naast 3 seminars voor veehouders (zie kader) ook de interprovinciale varkensprijskamp en het kampioenschap van Vlaanderen op zaterdag en de eerste Junior Show Vlaanderen voor Holsteinkoeien op zondag." De beurs is elke dag toegankelijk van 10 tot 18 uur. Parkeren kan gratis op het vliegveld van Weelde, vanwaaruit shuttles je naar de beurs brengen. ■

Seminars voor veehouders

Op vrijdag 12 februari organiseren de werkgroepen Varkens-, Rundvee- en Pluimveehouderij van de Agridagen specifieke seminars in de *black box* van hal 5:

- 10 uur: Varkenshouderij (Marktgericht produceren)
- 13 uur: Rundveehouderij (Waar gaat onze melkveehouderij naartoe?)
- 18.15 uur: Pluimveehouderij (Pluimveehouderij in een steeds veranderende wereld)

Inschrijven kan via www.agridagen.be. Klik op het tabblad 'Bezoeker' en daarna op 'Registratie sector seminars'. Vink dan de seminars aan die je wil bijwonen en vul de gevraagde gegevens in. Toegang tot het seminarie is inbegrepen in de toegangsprijs voor de Agridagen (11 euro, gratis voor kinderen jonger dan 12 jaar).

BIG PROFITEERT LANGDURIG VAN BIJVOEDERING

Het bijvoederen van de biggen in de kraamstal loont verderop in de levensloop van het dier. Goed etende biggen vermijden niet alleen een spendip, ze nemen deze voorsprong ook mee tot hun eindgewicht. Koen Nackaerts en Annelies Ooms van Aveve Veevoeding vertellen er ons meer over. – *Anne Vandenbosch*

Koen Nackaerts, manager Varkens en Veehouderijproducten, situeert de thematiek. "Het doel van een goed voederschema voor de biggen in de kraamstal is – naast een goede aanvulling van de zeugenmelk – een vlotte voederopname na het spenen realiseren door een goede ontwikkeling van de darmen."

Vermijd spendip

"Je moet vermijden dat de biggen na het spenen in een spendip terechtkomen. Het scheiden van de biggen van de zeug in combinatie met de omschakeling van vloeibaar naar vast voeder leidt tot veel

stress bij de biggen. Door die stress eten ze weinig tot niets in deze periode. Deze 'stilstand' veroorzaakt onherstelbare schade aan de epitheelcellen van de dunne darm. Deze schade blijft nazinderen. Gevolgen zijn een lagere groei, een hogere voederconversie, meer uitval, een hogere kans op secundaire infecties, een hoger medicatie- en antibioticumgebruik en ongelijke tomen in de biggenbatterij en vleesvarkensstal."

"De beschadigde darm zal moeite hebben om voedingsstoffen – eiwitten, koolhydraten en vetten – uit het voeder op te nemen", pikt Annelies Ooms, nutritionist Varkens, in. "Colibacteriën en streptokok-

ken grijpen bovendien hun kans om het verzwakte dier aan te vallen. De colibacteriën komen via de 'lekkage' in de darm terecht en zorgen voor diarree. De streptokokken raken in de bloedbaan, wat leidt tot infectie. Onverteerde voeding zorgt ook voor bacteriegroei en daardoor voor toxineproductie, met ziekte of zelfs acute sterfte tot gevolg."

Beiden benadrukken daarom dat de biggen zo snel mogelijk moeten leren om droge voeding op te nemen. "Door de biggen reeds vanaf jonge leeftijd goed voor te bereiden op droge voeding wordt het genetisch potentieel van je varkens beter benut. Het bijvoederen van de

biggen is ter ondersteuning van de zeugenmelk, niet ter vervanging ervan. Eigenlijk is het bijvoederen vooral nuttig voor de big. Je moet zo veel mogelijk kilo's big halen in de kraamstalperiode, dus voor het spenen. Dit betekent immers dat de biggen hier veel droge stof hebben opgenomen en dat hun maag-darmstelsel aangepast is aan droge voeding. Hierdoor verkleint het gevaar voor een (zware) speendip." Aveve Veevoeding beschikt over specifieke voeders om dit te realiseren.

Altijd eerst biest

"Voor het jonge big blijft de zeugenmelk de belangrijkste voeding", stelt Annelies. "Op de eerste levensdag moeten alle biggen biest opnemen. Biest bevat immers noodzakelijke antistoffen en maternale afweercellen. In een natuurlijke reflex 'roept' de zeug daarom trouwens haar kroost om tijdig te komen zogen. Een luide radio in de kraamstal tijdens die eerste dagen na het werpen vind ik dus niet zo'n goed idee. Een big heeft behoefte aan ongeveer 250 g biest in de eerste 24 uur na geboorte. Laat de pasgeboren biggen dus liefst 24 uur – minimaal 12 uur – bij de eigen moeder zonder ze te verleggen. De opname van antistoffen is immers het grootste in die eerste 12 uur na geboorte; na 48 uur is er zelfs geen opname meer mogelijk door de darm.

.....
Je moet zo veel mogelijk kilo's big realiseren in de kraamstalperiode.
.....

Om ervoor te zorgen dat ook de minder dominante biggen tijdens die eerste uren voldoende biest opnemen, kan je eventueel altemerend zogen toepassen. Maar aangezien de melkproductie cyclisch verloopt, mag je die sterkere biggen maximaal een uurtje of 2 apart zetten zodat deze tijdig opnieuw biest kunnen opnemen. Als zeugenhouder vertoef je dus best in de kraamstal tijdens het werpen om het zooggedrag van de biggen van nabij op te volgen. Het is immers soms zo dat schijn bedriegt. De zwaarste biggen hebben namelijk niet altijd het meest biest opgenomen. Ervaren zeugenhouders kunnen dat voelen aan de al dan

niet gevulde buikjes." Bij problemen kan je trouwens – via je bedrijfsdierenarts – het antistoffengehalte in het bloed van de biggen laten meten met de Immunocrit-test van Merial.

Vroeg starten met bijvoederen

Koen: "Wij adviseren om al vanaf de tweede dag kunstmelk bij te voederen. De zeugenhouder kan kiezen uit een melk of een yoghurt, beide hebben een samenstelling met een positieve invloed op de ontwikkeling van het maag-darmstelsel. Biggilac PL+ (15% DS) wordt sneller opgenomen, maar de big moet ook meer volume verwerken in vergelijking met de yoghurt. Met het viskeuzere Nuklospray (40% DS) heb je ondanks de hogere totale drogestofopname minder kans op diar-

Voeder met kleine beetjes een paar keer per dag zodat de voederpannetjes proper blijven.

ree. Gebruik best een klein rond én proper voederpannetje en plaats dit nabij de voederbak van de moeder. Zien eten, doet immers eten. Geef deze kunstmelk minstens een week."

"Begin ook vanaf dag 2 met het bijvoederen van een prestarter of snoepvoeder", vervolgt Annelies. "Zo leren de biggen snel vast voedsel opnemen. Het eerste voederpannetje zal als voederplaats gebruikt worden. Het pannetje dat later bijgezet wordt, zal eerder dienst doen als speelgoed in plaats van voederpan. Plaats dat tweede bakje ook in de buurt van de zeugentrog. Voeder met kleine beetjes een paar keer per dag zodat de

voederpannetjes proper blijven. Onze Biggifeed PL+ (meel) leert de biggen vlot eten dankzij het gebruik van bloedplasma en specifieke smaak- en geurstoffen. Ook een papje maken bevordert de drogestofopname. Geef dit bij voorkeur tot dag 17."

Geleidelijke voederovergangen

Nadien kan je geleidelijk overschakelen op een lichter (en goedkoper) voeder. Annelies: "Wij stellen vervolgens Biggifirst PL+ (kruimel) of Biggigran (korrel) voor als voorbereiding op het spenen. Bij jong gespeende biggen geef je dit voeder door tot 3 à 4 dagen na het spenen waarna je overstapt op speenvoeder. Voor biggen die op 4 weken ouderdom gespeend worden schakel je enkele dagen voor het spenen over op een speenvoeder. Wissel je voeders trouwens nooit op het speenmoment maar enkele dagen na of enkele dagen voor het spenen. Zorg ook steeds voor 2 dagen overlap van de voeders bij elke wissel. Overschakelen van speenvoeder naar startervoeder (Biggistart-gamma) kan nadat de biggen gemiddeld 2,5 kg speenvoeder hebben opgenomen."

Nuttige investering

Extra investeren in specifieke voeders voor de biggen tijdens de kraamhokperiode is momenteel niet evident. Het is dan ook een veel gestelde vraag of de kosten van deze producten wel opwegen tegen de meeropbrengst. "Met de voorgestelde voederschema's kom je vandaag aan een voederkostprijs per gespeend big van ongeveer 60 eurocent. Deze meerkosten zijn reeds terugbetaald indien de biggen na de batterijperiode een halve kilo zwaarder wegen", berekent Koen. "Uit proeven blijkt dat de biggen die goed werden bijgevoerd in de kraamstal bij het verlaten van de batterij meer dan een anderhalve kilo zwaarder wegen (op dezelfde leeftijd) en dat deze varkens een week eerder slachtrijs waren. Dit alles verhoogt je marge met 2,50 euro per varken zonder de lagere uitval en de lagere medicatiekosten in rekening te brengen. Een goed voederschema hanteleren in de kraamstal is dus zeker aan te raden!" ■

Tijdens de Agridagen vind je Aveve Veevoeding in hal 2, stand 2310.

KAN HET NOG BETER IN DE MELKVEEHOUDERIJ?

Op het seminarie Rundveehouderij tijdens de Agridagen, op vrijdag 12 februari, staat de melkveehouderij centraal. De vraag waarop de panelleden een antwoord proberen te vinden luidt: 'Hoe kan de melkveehouder de rentabiliteit van zijn bedrijf op korte en middellange termijn op peil houden of verbeteren?' – *Luc Van Dijck*

Dierenarts Pieter Passchyn van het adviesbureau Milk@vice is een van de panelleden tijdens het seminarie. Milk@vice begeleidt en adviseert melkveebedrijven. In het begin was men vooral actief in West- en Oost-Vlaanderen, nu is het werkterrein van Milk@vice uitgebreid naar heel Vlaanderen door een bijkomende vestiging te starten in Peer. "De huidige lage melkprijs en de gestegen kosten wegen op de rentabiliteit van de melkveehouderij", zegt Pieter Passchyn. "Als individuele melkveehouder hebben we weinig vat op de melkprijs. En al evenmin op de meeste voederkosten. Toch loont het de moeite om eens na te gaan of men op bepaalde kostenposten niet kan besparen! Iedere melkveehouder wil het maximum uit zijn bedrijf halen. Toch zien we grote verschil-

len tussen de bedrijven (zie ook p. 11). De technisch betere veehouders zijn beter bestand tegen conjunctuurschommelingen. Een melkveehouder moet te allen tijde oppassen voor bedrijfsblindheid en zich omringen met goede adviseurs. De advisering aan de veehouders kan zeker nog verbeteren door een beter overleg tussen alle erfbetreders zoals de veearts, de voederleverancier, de boekhouder, de bankier, de bedrijfsadviseur en anderen. Die moeten ook verder kijken dan hun eigen specialisatie."

Verbeterpunten

De focus in de melkveehouderij ligt op een efficiënte en goedkope productie. "Op ieder bedrijf liggen er nog kansen om te verbeteren", zegt Pieter Passchyn. "We zien dat op de meeste bedrijven de gene-

tica zeer goed zit. Maar met deze genetica kan meer gemolken worden, dan vandaag het geval is, althans voor de bedrijven die daar bewust voor kiezen. Want er zijn evengoed bedrijven die niet de top van de productie opzoeken. Als adviseur analyseren wij heel het bedrijf. De verbeterpunten waarop ik hier wat dieper zal ingaan, hebben te maken met de jongveeopfok, de levensduur van de koeien, de tussenkalftijd en het rantsoen."

Afkalfleeftijd en tussenkalftijd

Er is bewezen dat een intensieve jongveeopfok loont en dat vaarzen die vroeg afkalven in hun leven meer melk geven. En hoe vroeger de vaarzen aan de melk zijn, hoe minder de opfok kost. De ideale afkalfleeftijd van de vaarzen is 24 maan-

den. Maar weinig bedrijven komen in de buurt. In de realiteit ligt de gemiddelde afkalftijd rond 28 maanden en op slechts 25% van de bedrijven kalven de vaarsen af jonger dan 26 maanden. Hier is dus nog veel verbetering mogelijk. Om het streefdoel te halen, moet een vaars op 15 maanden geïnsemineerd kunnen worden. Of dat kan hangt af van de kwaliteit van de opfok. Die begint bij de biestverstrekking. De opfokstrategie tijdens de eerste 60 dagen met aandacht voor ziektepreventie en hard voederen, verdient hierbij aandacht.

De gemiddelde tussenkalftijd in Vlaanderen ligt rond de 420 dagen. Een vierde van de bedrijven zit onder de 400 dagen. Een lagere tussenkalftijd betekent altijd winst omdat de voerefficiëntie bij het begin van de lactatie veel groter is dan op het einde ervan. Met een kortere tussenkalftijd wordt de melk dus goedkoper geproduceerd.

Langleeftbaarheid

In Vlaanderen komt de gemiddelde koe maar aan amper 3 lactaties, en dit terwijl de economisch optimale vervangingsleeftijd van gezonde melkkoeien veel hoger

lactatie gaat. Reden nummer één op de meeste bedrijven voor de afvoer van melkkoeien is verminderde vruchtbaarheid. Daarna komen klauwproblemen en problemen met de uiergezondheid. De vruchtbaarheid is een lastig probleem omdat er veel factoren meespelen. Een slecht management inzake klauw- en uiergezondheid is ook een aanslag op de portemonnee van de melkveehouder. En precies op deze 3 terreinen kan deze wel efficiënt ingrijpen. Bedrijfsbegeleiding biedt hierin hulp door regelmatige controle van de dieren (drachtcontrole, rantsoen, klauwen, uier ...) en behandeling na grondig onderzoek. Een betere preventie komt ook de antibioticumreductie ten goede.

Rantsoen

De voederkosten zijn de belangrijkste kosten op een melkveebedrijf. En ook hier zijn de beste melkveehouders vaak

iedere fase van de rantsoenverstrekking. De veehouder moet het verschil tussen het berekende rantsoen en het gevoerde rantsoen tot een minimum beperken. En wanneer wordt er gevoerd? Twee keer voederen is ideaal en bij één keer voederen is in de latere namiddag of 's avonds voederen het best, om niet te riskeren dat de koeien zonder voeder vallen. Zeker 's nachts moet er genoeg voeder liggen want de koeien eten dan ook flink door. Als ze niet kunnen eten, verlies je melk. Uit proeven is gebleken dat er een groot verschil (tot 13 !!) kan zijn in productie tussen bedrijven met hetzelfde rantsoen en dezelfde genetische aanleg van de koeien. Dat verschil kan deels verklaard worden door 4 factoren: overbezetting van de stal, de afkalftijd van de vaarsen, de beschikbaarheid van voldoende voeder (er moet altijd restvoer liggen) en het aanschuiven van het voeder.

.....
Bedrijfsbegeleiding is een investering in de toekomst.
.....

Bedrijfsbegeleiding

Met de huidige lage melkprices is het niet evident om te investeren en wordt er eerder gedacht aan besparen. Het is als melkveehouder niet gemakkelijk om daarin een beslissing te nemen en hij moet financiële reserves hebben. "Bovendien zijn er zaken die snel resultaat geven en andere die meer tijd vragen", aldus Pieter Passchyn. "Mastitis en de afkalftijd van de vaarsen kunnen op relatief korte tijd aangepakt worden. Met een beter financieel resultaat tot gevolg. Andere verbeteringen vragen tijd. Investeren in jongveeopfok betaalt zich pas na 2 jaar terug wanneer die vaars afkalft. Bedrijfsbegeleiding is een investering in de toekomst. Een soort van verzekering. Veehouders moeten hun gedrag veranderen: niet alles van vroeger is vandaag nog goed. De dieren zijn anders, de genetica is anders, het voeder is anders. We zien dat bedrijven die al langer in de bedrijfsbegeleiding zitten het beter doen. We spelen kort op de bal. Omdat we met een zekere regelmaat op de bedrijven langskomen, worden problemen snel gedetecteerd en kunnen we, wanneer er iets mis loopt, de schade beperken." ■

"De huidige lage melkprices en de gestegen kosten wegen op de rentabiliteit van de melkveehouderij", zegt Pieter Passchyn.

ligt. Een koe geeft immers de meeste melk en met de hoogste gehalten in de vierde en vijfde lactatie. Dus ideaal is dat de koe zo snel mogelijk (korte tussenkalftijd) en gezond naar de vierde en vijfde

diegenen met het beste ruwvoeder. Het loont de moeite om eens na te rekenen of het voer dat de koeien opnemen wel degelijk overeenkomt met het berekende rantsoen. Vaak treden er verschillen op in

Het seminarie rundveehouderij vindt plaats op vrijdag 12 februari om 13.30 uur in het Auditorium Agridagen, Weelde Depot, Geeneinde 54 in Ravels. Milk@vice is ook aanwezig op de beurs in hal 5.

GOEDE VOORSCHAKELS, KWALITATIEVE BROEDEIEREN

In september 2012 nam Spoormans, specialist in de vleeskippensector binnen de Groep Aveve, 2 nieuwe moederdierenstallen en een bijbehorende hanenstal in gebruik. Hiermee maakte het bedrijf duidelijk dat het flink investeert om zelf kwalitatieve broedeieren te produceren. Welke concrete resultaten kan Spoormans na 3 jaar voorleggen? — *Jan Van Bavel*

Dennis Verwaest en zijn vriendin Jelle Mes (beide 27, zie foto p. 37) namen in april 2008 het moederdierenbedrijf van een vriend van Dennis over. Ze baten het bedrijf uit in opdracht van Spoormans, dat vlak bij zijn broeierij in Arendonk al jaren over eigen vermeerderingsbedrijven beschikt. In september 2012 werden de bestaande stallen volledig heropgebouwd. De 2 nieuwe state-of-the-art stallen (14 x 108 m) kunnen elk 10.000 moederdieren huisvesten. Bovendien werd geïnvesteerd in een gespecialiseerde hanenstal, waar jonge hanen

traprijp gemaakt worden. Een dure investering, maar bijplaatshanen zijn een noodzakelijk kwaad. Spoormans wil maximale controle hierover. In de daarnaast gelegen stallen is er nog ruimte voor 12.000 moederdieren. Terwijl Dennis zich focust op het management in de stallen, is Jelle vooral bezig met het afrapen van de eieren.

Begeleiding door de dierenarts
Dierenarts Filip Van Driessche begeleidt alle eigen en samenwerkende opfok- en vermeerderingsbedrijven bij Spoormans.

“In het begin van de leg en tijdens de piekproductie is dit behoorlijk intensief, minstens wekelijks. In de cruciale periode, als de dieren tussen 18 en 35 weken oud zijn, mogen we niets over het hoofd zien”, vertelt Filip. Sowieso stuurt Dennis wekelijks zijn resultaten door. ‘Open communicatie’ is de hoeksteen van de samenwerking. “Bij de minste twijfel bellen we elkaar. Als je elke dag met die dieren bezig bent, voel je een afwijking snel aan, maar toch word je ook ‘blind’ voor bepaalde veranderingen. Af en toe verwittigt Filip me, of stuurt hij bij. Eigen-

lijk alle factoren (licht, waterkwaliteit, ventilatie), maar ook technische parameters zoals water- en voeropname, uitval, legpercentage, sier- en eigewicht worden zeer secuur opgevolgd”, aldus Dennis. “We ontwikkelden per bedrijf een apart vaccinatieschema (NCD, IB, *E. coli*, coccidiose ...) ter bescherming van de moederdieren zelf, én om die bescherming ook aan de nakomelingen door te geven. Indien nodig worden doelgericht vitaminen en mineralen gesupplementeerd ter ondersteuning van de fysiologische levensprocessen”, voegt Filip toe. Antibiotica wordt enkel ingezet als het écht nodig is, steeds op basis van een antibiogram. “Deze manier van werken is op termijn altijd de beste, zelfs essentieel. We drukken zo resistentieopbouw en bacteriologische druk, zowel op het vermeerderingsbedrijf als bij de nakomelingen. We streven ernaar de problemen voor te blijven”, verduidelijkt Filip. “Bij een bezoek maak ik steeds tijd voor een autopsie, waaruit we het probleem kunnen vaststellen of proactief aanpakken.”

Werken op gevoel

Wat maakt iemand tot een goede vermeerderaar? “Bij goede vermeerderaars komen de kippen altijd op de eerste plaats”, stelt Jelle. “Je moet er met hart en ziel voor werken en ze beschouwen als je eigen kind.” Dennis knikt. “Zelfs als het goed gaat, moet je je als vermeerderaar afvragen wat er nog beter kan”, vult hij aan. “Samen met Filip werken we veel op gevoel, maar wel in overleg en beredeneerd, met kennis van zaken. Het is tenslotte geen exacte wetenschap; elke ronde verloopt weer anders.”

Samenwerking loont

Bart Vermeiren, manager bij Groep Spoor-mans, benadrukt dat Filip in de eerste plaats niet enkel dierenarts is, maar iemand die met de kennis van een dierenarts mee de lijnen uitzet én opvolgt in heel de keten (opfok, vermeerdering tot en met broeierij). “Deze, wat wij graag ‘Spoor-mans-aanpak’ noemen, is geïntegreerd. Zo sturen we van de eerste levensdag van het opfokdier met eigen specifiek samengestelde voeders al naar het eindresultaat van de latere slachtkip. Filip heeft binnen Spoor-mans veel vrijheid om te investeren in het juiste ent-schema, foktoomvoeder, drinkwater-desinfectie, onderzoeken en (voer-)proeven. Er is steeds maar één argu-

ment: meerwaarde voor de vermeerderaar én/of de nakomelingen. Essentieel binnen deze aanpak is transparantie en open communicatie. Zelf zetten we in op terugkoppeling van resultaten van broed-eicontroles, proefschouw, uitkomstresul-

.....

Eigen vermeerderings-bedrijven zijn voor Spoor-mans van strategisch belang.

.....

Bedrijfsleiders Dennis Verwaest en Jelle Mes (links) zijn heel tevreden over de begeleiding door dierenarts Filip Van Driessche.

taten of anonieme resultaten van de collega’s en uit de sector. We moeten met zijn allen de beste willen zijn. Open communicatie is soms lastig, maar altijd juist.”

Dennis is heel tevreden over de bedrijfsbegeleiding door Filip. “Aanvankelijk was ik bang dat alles zou worden opgelegd door Spoor-mans. Maar dat valt goed mee: we hebben nog voldoende vrijheid en intussen ben ik ervan overtuigd dat we er beter van geworden zijn.” Zo stond Dennis in het begin wat wantrouwig tegen het veelvuldig toedienen van extra vitaminen aan de kippen, tot hij het effect ervan

gezien had. “Filip is voor mij een klankbord: als er een probleem opduikt, kunnen we daar samen over nadenken. Dat bevalt me heel erg.” Intussen hebben Dennis en Jelle net hun beste ronde ooit achter de rug. “De uitval is laag en de laatste 2 ronden hoefden we geen antibiotica in te zetten. Het voerverbruik per dier ging omhoog, maar de voederconversie per broedei is gedaald. We raapten 176 broedeieren op 60 weken (Ross 708-hennen). Bovendien is door een aangepast hanenmanagement en hanenvoer ook het kippingspercentage (het aantal kuikens dat per 100 broedeieren uitkomt) met 86% cumulatief merkbaar beter.” Samenwerken is niet altijd makkelijk. “Maar de lijnen die we hebben uitgezet vallen steeds meer samen met die van de vermeerderaars”, aldus Bart.

Strategisch belang

De totale broedei-aanvoer van Spoor-mans valt onder de ‘geïntegreerde aanpak’ met eigen opfok, eigen voeders en begeleiding door Spoor-mans. Ongeveer een derde van de totale aanvoer komt effectief uit eigen moederdierenstallen. Die zijn voor Spoor-mans van strategisch belang. “Zo houden we een vinger aan de pols, zowel op het vlak van technische resultaten als van de kostprijs. We hebben ook ruimte voor proeven en innovatie.” In de toekomst zal het belang van zowel eigen vermeerderingsbedrijven als van duurzame samenwerking met vrije vermeerderaars alleen maar toenemen. Als broeierij willen we de braadkippenhouders sterke en vitale kuikens of bebroede broedeieren kunnen leveren”, zegt Bart. “In Nederland neemt sinds 2 jaar zo’n 10 à 15% van onze klanten bebroede eieren af. De kuikens komen uit in de stal. Voor deze klanten wordt de kwaliteit van het broedei en zijn impact op zijn eendagskuiken opnieuw zeer relevant, zeer tastbaar zelfs. Een broeierij kan de kwaliteit van het aangeleverde broedei niet meer verbeteren. Het verschil wordt steeds meer gemaakt in de voorschakels.” ■

Tijdens de Agridagen vind je Spoor-mans in hal 2, stand 2310.